

Økosystemtjenester, klimatilpasning og naturkvalitet i forstadslandskabet (ØKOFOR)

Baggrund

En stigende andel af verdens voksende befolkning forventes at leve i byområder. Det er en udvikling der også ses i Danmark. Selv om byer er præget af tæt bebyggede arealer og befæstede overflader (asfalt, beton, fliser, granit m.v.) så er de også hjemsted for natur og økosystemer. Mere end det så kan byen inklusiv dens forstæder spille en betydelig rolle i at opretholde vigtige levesteder for planter og dyr. . Samtidig er byområder, inkl. forstæderne, på flere måder afhængige af de biologiske tjenester, som naturen og økosystemerne i og omkring byerne yder, herunder bl.a. rensning af luften for partikler og trafikos, ly for ekstremt vejr, regulering af højere temperaturer som følge af bebyggede og befæstede arealer og opslugning af overskydende vand ved skybrud og stigende mængder hverdagsregn. Ligeledes kan økosystemerne siges at yde "sociale tjenester" i form af tilhørsforhold, identitet, rum for afstresning, æstetisk nydelse og mulighed for rekreativ livsudfoldelse. Men netop i byen er den plads der skal bruges for at løfte disse økosystemtjenester også en knap ressource. Der er kamp om pladsen i byen, og ofte skal mange hensyn tilgodeses på det samme areal, og det er nødvendigt at være omhyggelig i indretningen af bylandskabet for til fulde af realisere potentialerne for naturindhold og økosystemtjenester.

Der er derfor et stigende behov for at udvikle intelligente og helhedsorienterede samfundsløsninger på byernes behov for sundhed, naturindhold, vand- og ressourcestrømme samt intelligent klimatilpasning.

Formål

I dette projekt søger vi at afdække forstadslandskabets potentiale for større naturindhold og økosystemtjenester med fokus på privatejede boliger. Netop de private virksomheds- og boligparceller dækker en stor del af by-landskabets areal og har følgelig en væsentlig rolle at spille i bestræbelserne på at løfte en række miljømæssige udfordringer og realisere potentialerne for økosystemtjenester. Men samtidig er de private parceller netop private, hvilket stiller særlige krav til offentlige myndigheders samt forsikringsselskabers, (landskabs)arkitekters, entreprenørers og andre virksomheders samspil med parcellerne.

Projektet er opbygget på følgende vis:

- Afdækning af private aktørers praksisser, opfattelser, præferencer og respons på forandringer;
- Analyse af den offentlige forvaltnings samarbejde med private aktører omkring en integreret økosystemtilgang; og
- Undersøgelse af mulighederne for adfædsændrende virkemidler overfor private.

Basis for undersøgelserne er a) et katalog over hvordan især biodiversitet kan integreres på private parceller i byområderen samt b) en kortlægning af økosystemtjenester ved brug af Geografisk Informations System (GIS).

Gennem forskningsprojektet forventer vi at opnå og formidle ny viden omkring potentialerne for økosystemtjenester i forstadslandskabet, og mulighederne for at realisere sådanne potentialer. Resultaterne formidles i en endelig rapport i slutningen af 2013 der fremlægges og visualiseres på en workshop arrangeret af DCE med deltagelse af repræsentanter for kommuner, regioner og styrelser. Derudover udarbejdes en række arbejdsrapporter og artikler.

Projektet er finansieret af DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet.

Kontakt: Projektleder Lars Kjerulf Petersen email: lkpe@dmu.dk tlf: 87 15 85 75